

Tiedote 9.6.2014

Opiskelija-asuntolat tukevat nuorten valmistumista

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjistä 81 tarjoaa opiskelijoille opintososiaalisena etuna mahdollisuuden asua maksuttomassa opiskelija-asuntolassa. Asuntoloissa asuu Opetushallituksen tilastojen mukaan 12 000 opiskelijaa, joista suurin osa on alaikäisiä. Asuntolatoiminnan toteuttaminen on koulutuksen järjestäjien vastuulla, mutta myös valtakunnallisia linjauksia ja toimintaperiaatteita on olemassa.

Yhteisiä asuntolaohjauksen toimintaperiaatteita kehitetään ja levitetään vuosittain järjestettävillä valtakunnallisilla asuntolaohjauksen päivillä. Tänä vuonna päivät järjestetään Sastamalassa Vammalan ammattikoululla 12. - 13.6. Päiville on ilmoittautunut 80 asuntolaohjaaja eri puolilta Suomea hakemaan virikkeitä käytännön työhön nuorten arjen taitojen ohjauksessa ja eväitä omaan työssä jaksamiseen.

Asuntolatoiminnan merkitys kasvaa oppilaitosverkon harventuessa

Asuntolatoiminta tulee muuttamaan yhä tärkeämmäksi toisen asteen opiskelijoiden tukipalveluksi, mikäli oppilaitosverkko lähivuosina harvenee ja huono taloustilanne kaventaa entisestään julkisen liikenteen palveluja. Etäisyyden tai julkisen liikenteen palvelujen puuttuessa opintojen suorittaminen ja ammattiin valmistuminen ei ole aina kotoa käsin mahdollista. Silloin asuntolatoiminta tarjoaa hyvän mahdollisuuden asua lähellä oppilaitosta. Asuntolassa asuminen on täysin eri asia, kuin vuokra-asuntoon muuttaminen.

Koulutuksen järjestäjän osoittamat maksuttomat asuntolapaikat ovat vahvasti sidoksissa opintojen etenemiseen. Asuntolapaikat ovat aina määräaikaista, yleensä lukuvuodeksi kerrallaan myönnettyjä. Viikonloppuisin asuntoloissa asutaan vain erityisistä syistä saadulla luvalla.

Valtaosassa asuntoloita työskentelee asuntolaohjaaja, joka vastaa turvallisuutta, terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävän asuntolatoiminnan toteutumisesta osana koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltoa.

Opetushallituksen keväällä 2012 julkaiseman asuntolaselvityksen mukaan opiskelija-asuntoloihin muutetaan yleisimmin vanhempien luota 51 – 200 km päästä. Asuntoloissa asuvat opiskelijat kokevat tärkeimmiksi opiskelua tukeviksi palveluiksi ilta- ja yöhiljaisuuden sekä tuen saannin erilaisissa ongelmissa tai arjen asioissa. Asuntolapalveluista kaikkein tyytyväisimpiä ollaan asuntolaohjaajan läsnäoloon. Tärkeimpinä aineellisina asioina asuntoloissa opiskelijat arvostavat sisätilojen siisteyttä, nykyaikaisuutta ja rakennusten kuntoa.

Asuntolaselvityksen ja ammatillisen koulutuksen läpäisyyden liittyvän seurantatutkimuksen (Vehviläinen 2013) mukaan noin 30 % asuntoloissa asuvista opiskelijoista keskeyttäisi tai lopettaisi opinnot, mikäli asuntolapaikkaa ei olisi. Vastaavasti asuntoloissa asuvien opiskelijoiden keskeyttämisaste oli 4,5 %, mikä on selkeästi alhaisempi kuin ko. oppilaitosten opiskelijoiden keskimääräinen keskeyttämisaste.

Asuntola on osa oppimisympäristöä

Asuntolat ovat tärkeitä itsenäistymisen ja arjen taitojen opetteluun paikkoja nuorille, mutta asuntolarakennus yksin ei edistä opiskelijoiden opintoja tai yleistä hyvinvointia. Koulutuksen järjestäjät ovatkin kehittäneet asuntolatoimintaa merkittäväksi voimavaraksi hyvinvoivan oppimisympäristön toteuttamisessa. Asuntola nähdään tänä päivänä toiminnallisena osana oppimisympäristöä. Ammattitaitoisen asuntolahenkilöstön, opiskeluhuoltoryhmien, opetushenkilöstön ja opiskelijan lähipiirin kanssa tehtävällä yhteistyöllä tuetaan ja ohjataan opiskelijaa niin opinnoissa kuin itsenäistymiseen tarvittavissa arjen taidoissa. Asuntoloissa järjestettävien arjen taitojen kurssien avulla matka kohti itsenäistä elämää helpottuu ja yhdessä toimiminen kasvattaa sekä voimavaroja että valmiuksia tulevaan työelämään.

Asuntolatoimintaa kehitetään myös Koulutuskeskus Sedun koordinoimassa valtakunnallisessa Fiilistä asumiseen -hankkeessa, jossa on jalostettu ja levitetty aikaisemmissa ESR-hankkeissa kehitettyjä hyviä käytäntöjä ja käynnistetty asuntolaohjaajien täydennyskoulutus. Asuntolaohjaajille tarkoitettussa täydennyskoulutuksessa keskitytään nuorten ohjaamiseen ja opintojen tukemiseen. Lisäksi hankkeessa valmistellaan asuntolatoiminnan käsikirjaa, jolla määritetään valtakunnalliset raamit asuntolatoiminnalle.

Hellevi Lassila
Koulutuskeskus Sedu
apulaisjohtaja

Raija Marttala
koulutuskeskus Sedu
projektikoordinaattori

Ville Virtanen
SAKU ry
verkostokoordinaattori

Lisätietoa ammatillisen koulutuksen asuntolatoiminnasta:

Asuntolaohjaajien valtakunnalliset verkkosivut:
www.asuntolaohjaajat.net